

۱

واجب الوجود بالغیر قبل از ایجاب و ایجاد چگونه است؟

تشریحی ۱۳۹۸

دشوار

بارم: ۱

۲

وجه اشتراک دیدگاه دکارت، هیوم و کانت در مورد اصل علیت چیست؟

تشریحی ۱۳۹۸

متوسط

بارم: ۱

۳

بی‌اعتباری علوم و عدم تبیین نظم موجود در طبیعت، پیامد انکار کدام اصل است؟

تشریحی ۱۳۹۹

ساده

بارم: ۱

۴

به نظر فیلسوفان مسلمان چرا یک پدیده نمی‌تواند خود به خود و بدون علت به وجود آید؟

نهایی ۱۳۹۹

دشوار

بارم: ۱

۵

علیت چیست و چه تفاوتی میان علیت با سایر روابط مانند دوستی وجود دارد؟

نهایی ۱۴۰۰

دشوار

بارم: ۱

۶

تفاوت رابطه علّیت با سایر روابط را با ذکر یک مثال توضیح دهید.

نهایی ۱۴۰۰

دشوار

بارم: ۱

۷

نتیجه هر کدام از «اصل وجوب بخشی علت به معلول» و «اصل سنخیت میان علت و معلول» را به ترتیب بنویسید.

نهایی ۱۳۹۹

دشوار

بارم: ۱

۸

نظر دیوید هیوم را درباره «علیت» با ذکر مثال شرح دهید.

نهایی ۱۳۹۹

دشوار

بارم: ۱

۹

نقد هیوم به آمپریست ها در مورد علیت چیست؟

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

بارم: ۱

۱۰

موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از نتایج اصل علیت هستند؟

تشریحی ۱۳۹۹

متوسط

بارم: ۱

- در پرتو آن نظام جهان انتظام می یابد.

- دانشمندان تحقیقات خود را بر مبنای این اصل پیگیری می کنند.

- معلول نمی تواند از علت خود سرپیچی کند.

۱۱

کدام عبارت درباره علیت، مورد اختلاف دکارت و فیلسوفان مسلمان است؟

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

بارم: ۱

۱۲

«سنخیت علت و معلول» را با ذکر مثال تعریف کنید.

نهایی ۱۳۹۹

دشوار

بارم: ۱

۱۳

هرگاه ما صدایی را می‌شنویم و به سمت صدا بر می‌گردیم، در واقع ...

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

بارم: ۱

۱۴

وجه اشتراک دیدگاه دکارت و هیوم در مورد اصل علیت چیست؟

تشریحی ۱۳۹۹

دشوار

بارم: ۱

۱۵

متوسط نهایی ۱۴۰۰

منشاء پذیرش درک رابطه علیت از دید فلاسفه مسلمان است.

بارم: ۱

۱۶

متوسط تشریحی ۱۳۹۹

از نظر ابن سینا توالی پدیده‌ها را چگونه می‌یابیم؟

بارم: ۱

۱۷

ساده نهایی ۱۴۰۰

رابطه‌ی میان علت و معلول یک رابطه است.

بارم: ۱

۱۸

دشوار نهایی ۱۳۹۹

در پاسخ به این سوال که : آیا تحولات روی زمین از همان ابتدا به سمت پیدایش انسان بوده است یا نه؟ فلاسفه به دو دسته تقسیم می‌شوند. نظر هر دو دسته را به اختصار بنویسید.

بارم: ۱

۱۹

دشوار تشریحی ۱۳۹۸

چرا ترجیح بلامرّج محال است؟

بارم: ۱

۲۰

دشوار تشریحی ۱۳۹۹

اگر جهان را تابع رابطه‌ای حتمی بدانیم، ...

بارم: ۱

۲۱

متوسط تشریحی ۱۳۹۸

طبق دیدگاه کدام‌یک از فلاسفه، می‌توان از تکرار پدیده زیر، رابطه علیت میان «کارواش رفتن» و «باریدن باران» را برداشت کرد؟

بارم: ۱

«هر بار ماشینم را به کارواش می‌برم، باران می‌بارد»

۲۲

دشوار نهایی ۱۴۰۰

از نظر هیوم دلیل ناتوانی برهان نظم برای اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی چیست؟

بارم: ۱

۲۳

دشوار تشریحی ۱۳۹۹

ابن سینا و هیوم در مورد اصل علیت چه دیدگاه مشترکی دارند؟

بارم: ۱

۲۴

دشوار تشریحی ۱۳۹۸

چه رابطه‌ای میان علت و معلول وجود دارد؟

بارم: ۱

۲۵

متوسط تشریحی ۱۳۹۹

اینکه باغبان بذر می‌کارد و آن را آبیاری می‌کند و انتظار رشد آن را دارد و اینکه از کاشت گندم انتظار برداشت گندم داریم، به‌ترتیب نشان‌دهنده اعتقاد به کدام اصول فلسفی است؟

بارم: ۱

۲۶

دشوار نهایی ۱۴۰۱

نظر دکارت درباره‌ی منشاء اعتقاد به علیت چیست؟ توضیح دهید.

بارم: ۱

۲۷

دشوار تشریحی ۱۳۹۶

دیوید هیوم می‌گوید: «اگر فردا خورشید از غرب طلوع کند، نباید تعجب کرد!»، طبق نظر فلاسفه‌ی اسلامی کدام اصل، این نظر هیوم را رد می‌کند؟

بارم: ۱

۲۸

دشوار تشریحی ۱۳۹۹

اگر وجود و ماهیت با هم مغایر نبودند ...

بارم: ۱

۲۹

دشوار نهایی ۱۳۹۹

نظر فلاسفه مسلمان را در مورد نحوه‌ی درک «اصل علیت» بنویسید.

بارم: ۱

۳۰

متوسط تشریحی ۱۳۹۸

علت انکار اصل علیت در فلسفه‌ی جدید غرب این است که... و علامه طباطبایی قانون علیت را...

بارم: ۱

۳۱

تشریحی ۱۳۹۹ ساده

این که رابطه بدون نظم و قاعده قابل تصور نیست، مستقیماً بیانگر کدام اصل است؟

بارم: ۱

۳۲

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۸ متوسط

در مورد اصل علیّت به سؤالات زیر پاسخ دهید.

بارم: ۲

الف) «رابطه علیّت، رابطه وجودی است» به چه معناست؟ مثال بزنید.

ب) دکارت چه دیدگاهی نسبت به آن داشت؟

۳۳

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۹ متوسط

هر یک از مفاهیم و اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

بارم: ۲

الف) واجب‌الوجود بالغیر

ب) امکان ماهوی

ج) امکان فقری

د) رابطه علیّت

۳۴

تشریحی ۱۳۹۸ دشوار

هیوم و ابن‌سینا، در کدام دیدگاه با یکدیگر اتفاق نظر دارند؟ اصل علیت ...

بارم: ۱

۳۵

تشریحی ۱۳۹۸ دشوار

طبق نظر فلاسفه مسلمان، برای شناخت سنخیت میان علت و معلول‌های مختلف از ... و برای شناخت اصل علیت از ... کمک می‌گیریم.

بارم: ۱

۳۶

تشریحی ۱۳۹۹ دشوار

اگر در اصل علیت شک کنیم، در واقع در کدام گزاره تردید کرده‌ایم؟

بارم: ۱

۳۷

نهایی ۱۴۰۱ متوسط

کدام گروه از فیلسوفان «اصل سنخیت» را یک اصل عقلی می‌دانند؟

بارم: ۱

۳۸

تشریحی ۱۳۹۶ دشوار

آن‌چه که نیازمندی معلول در رابطه‌ی علیت تلقی می‌شود، ... است که ... برقرار می‌شود؛ زیرا ...

بارم: ۱

۳۹

نهایی ۱۴۰۰ دشوار

جملات صحیح و غلط را مشخص کنید.

بارم: ۱

۱- بحث وجود و ماهیت پرکاربردترین مفاهیم میان انسان‌ها هستند.

۲- در رابطه امتناعی - برقراری ارتباط میان موضوع و محمول غیرممکن است.

۳- علیت نخستین مساله‌ای است که ذهن بشر را بخود مشغول کرده است.

۴۰

تشریحی ۱۳۹۸ دشوار

از نظر دکارت علیت چگونه است؟

بارم: ۱

۴۱

تشریحی ۱۳۹۹ متوسط

اصل «امتناع ترجیح بلامرّج»، از کدام اصل به دست می‌آید و چه رابطه‌ای با اصل علیت دارد؟

بارم: ۱

۴۲

تشریحی ۱۳۹۸ دشوار

تفاوت اساسی رابطه علیت و رابطه بین اجزای یک ساعت در چیست؟

بارم: ۱

۴۳

دشوار نهایی ۱۴۰۱

گزینه مناسب را از میان کلمات داخل پرانتز انتخاب کنید.

بارم: ۱

الف) رابطه وجود با «روح» (۱- امکانی ۲- وجوبی) می‌باشد.

ب) پشتوانه نظم دقیق جهان، اصل (۱- وجوب بخشی علت به معلول ۲- سنخیت علت و معلول) است.

۴۴

دشوار تشریحی ۱۳۹۸

از نظر ابن‌سینا، این مطلب که تنها از به‌دنبال هم آمدن یا به همراه هم آمدن پدیده‌ها به علت پی نمی‌بریم، نتیجه چیست؟

بارم: ۱

۴۵

دشوار نهایی ۱۴۰۰

رابطه علیّت را تعریف نموده و تفاوت آن را با سایر روابط با ذکر مثال شرح دهید.

بارم: ۱

۴۶

دشوار تشریحی ۱۳۹۹

دیدگاه فلاسفه مسلمان در مورد اصل علت مبتنی بر کدام رویکرد در معرفت‌شناسی است؟

بارم: ۱

۴۷

دشوار تشریحی ۱۳۹۹

اگر به فرض مثال «آفتاب سبب تاریکی شود و یا علی‌رغم عوامل پیدایش باران، باران نبارد»، به‌تدریج کدام یک از معانی اتفاق، محقق شده است؟

بارم: ۱

۴۸

متوسط تشریحی ۱۳۹۹

یک مهندس برای محاسبه فشار آب پشت سد از فرمول‌های خاصی استفاده می‌کند؛ زیرا ...

بارم: ۱

۴۹

دشوار تشریحی ۱۳۹۹

از نظر هیوم، چرا خورشید علت روشن شدن زمین نیست؟

بارم: ۱

۵۰

متوسط تشریحی ۱۳۹۹

درباره روابطی که در خود وجود دو طرف برقرار می‌شوند، چه می‌توان گفت؟

بارم: ۱

۵۱

متوسط تشریحی ۱۳۹۸

در رابطه علیت، برای شناخت آثار معلول‌های هر علتی نیازمند استفاده از ... هستیم و این مطلب ناظر بر بحث ... است.

بارم: ۱

۵۲

متوسط تشریحی ۱۳۹۸

علیت در دیدگاه کانت ...

بارم: ۱

۵۳

دشوار تشریحی ۱۳۹۹

چه تعداد گزاره درست در خصوص دیدگاه فلاسفه مسلمان درباره علیت وجود دارد؟

بارم: ۱

- مسئله علیت یک قاعده عقلی است که با حس و تجربه قابل اثبات است.

- برای اینکه علت حوادث طبیعی را بدانیم باید از حس و تجربه استفاده کنیم.

- اصل علیت یک قاعده عقلی و فطری است و از تجربه به دست نمی‌آید.

- اینکه هر ممکنی خودش به خودش وجود دهد یعنی اجتماع نقیضین.

۵۴

دشوار تشریحی ۱۳۹۸

اگر دانشمندی تجربی پدیده‌هایی را مشاهده کند و تناسب هیچ عاملی را با آن‌ها نپذیرد، لزوماً کدام اصل را نپذیرفته است؟

بارم: ۱

۵۵

متوسط تشریحی ۱۳۹۹

از نظر هیوم ... خوردن غذا علت رفع گرسنگی بوده است، زیرا ...

بارم: ۱

۵۶

متوسط تشریحی ۱۳۹۹

دیدگاه فیلسوفان درباره ادراک علیّت کدام است؟

بارم: ۱

۵۷

تشریحی ۱۳۹۶ دشوار

وقتی به یک نهال از هر جهت رسیدگی می‌کنیم و شرایط لازم برای رشد و سلامت آن را فراهم می‌کنیم، لزوماً انتظار شادابی و رشد این نهال را داریم؛ این انتظار نشان‌دهنده‌ی چیست؟
بارم: ۱

۵۸

تشریحی ۱۳۹۹ دشوار

وقتی باغبان درخت سیب می‌کارد، انتظار رویش میوه سیب بر درخت را دارد، زیرا ...
بارم: ۱

۵۹

نهایی ۱۳۹۸ متوسط

اصل سنخیت را تعریف نموده؟ و بیان نمایید لازمه و نتیجه این اصل چیست؟ و برای آن مثال بزنید؟
بارم: ۱

۶۰

نهایی ۱۳۹۹ متوسط

رابطه علیت را تعریف کنید و تفاوت آن را با سایر روابط بنویسید.
بارم: ۱

۶۱

نهایی ۱۴۰۰ دشوار

از نظر فلاسفهٔ مسلمان منشأ اعتقاد به علیت چیست؟ توضیح دهید.
بارم: ۱

۶۲

تشریحی ۱۳۹۹ دشوار

دیوید هیوم می‌گوید: «اگر فردا خورشید از غرب طلوع کند، نباید تعجب کرد!»، طبق نظر فلاسفه اسلامی، کدام اصل این نظر هیوم را رد می‌کند؟
بارم: ۱

۶۳

تشریحی ۱۳۹۹ دشوار

وجوب علی و معلولی با استفاده از کدام قاعده فلسفی قابل تبیین است؟
بارم: ۱

۶۴

تشریحی ۱۳۹۹ دشوار

به یک نهال از هر جهت رسیدگی می‌کنیم و شرایط لازم برای رشد و سلامت آن را فراهم می‌کنیم، لزوماً انتظار شادابی و رشد نهال را داریم؛ این انتظار نشان‌دهنده چیست؟
بارم: ۱

۶۵

تشریحی ۱۳۹۸ دشوار

با توجه به دیدگاه هیوم، با مشاهده‌ی توالی دو حادثه باید...
بارم: ۱

۶۶

نهایی ۱۴۰۰ متوسط

یکی از کهن‌ترین مسائل فلسفی، مسئله‌ی و است.
بارم: ۱

۶۷

نهایی ۱۴۰۰ متوسط

به هر یک از عوامل که روی هم، علت پدیدآمدن یک معلول را تشکیل می‌دهند علت و به مجموعه‌ی عوامل در پدیدآمدن معلول، علت می‌گویند.
بارم: ۱

۶۸

تشریحی ۱۳۹۸ دشوار

فرض کنید توپی به توپی دیگر برخورد کند و آن را به حرکت درآورد. با توجه به چه مطلبی می‌توان برای حرکت توپ دوم علت قائل شد؟
بارم: ۱

۶۹

تشریحی ۱۳۹۸ ساده

بر اساس دیدگاهی در فلسفه، اصل علیت جزء مفاهیم اولیه و بدیهی است که انسان از آن درک ... دارد.
بارم: ۱

۷۰

تشریحی ۱۳۹۹ دشوار

کلیت قوانین تجربی به خاطر اصل ... است که بیت ... آن را بیان می‌کند.
بارم: ۱

۷۱

نهایی ۱۳۹۸ متوسط

استدلال ابن سینا در خصوص اثبات عقلی خداوند را توضیح دهید؟
بارم: ۱

۷۲

نهایی ۱۳۹۹ دشوار

نتیجه و لازمه اصل «سنخیت میان علت و معلول» چیست؟
بارم: ۱

۷۳

دشوار

نهایی ۱۴۰۱

تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد.

بارم: ۱

الف) دلیل حمل وجود برهر ماهیتی، از طریق حس و تجربه یا عقل محض قابل شناسایی است.

ب) از نظر هیوم، درک رابطه ضروری میان علت و معلول از طریق تجربه به دست می‌آید.

۷۴

متوسط

تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۸

اصل سنخیت علت و معلول چیست؟ یکی از نتایج آن را بنویسید.

بارم: ۲

۷۵

ساده

تشریحی ۱۳۹۹

با توجه به «ضرورت‌بخشی علت به معلول»، «اصل سنخیت» و «اصل علیت»، به‌ترتیب کدام نتیجه استخراج می‌شود؟

بارم: ۱

۷۶

دشوار

نهایی ۱۴۰۱

تفاوت دیدگاه «هیوم» با تجربه‌گرایان در مورد منشاء درک رابطه‌ی علیت را بنویسید.

بارم: ۱

۷۷

دشوار

نهایی ۱۴۰۰

هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از گزینه‌ها در سمت چپ مرتبط است.

بارم: ۱

الف) قاعده‌ای عقلی که از طریق تجربه به دست نمی‌آید. ۱_ سنخیت

ب) هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود. ۲_ علت

ج) وجود معلول وابسته برآن است. ۳_ علیت

د) امکان معرفت از طریق استدلال عقلی و بدون تجربه را رد می‌کند. ۴_ هیوم

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۱

واجب‌الوجود بالغیر، معلولی است که به واسطه وجود علتش موجود شده است. واجب‌الوجود بالغیر قبل از اینکه از ناحیه علتش ضرورت وجود پیدا کند صرفاً یک ممکن‌الوجود بالذات است یعنی نسبتش با وجود و عدم مساوی است.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۲

هر سه فیلسوف معتقدند اصل علیت با تجربه به دست نمی‌آید.

ساده

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۳

اگر فردی اصل سنخیت علت و معلول را انکار کند نمی‌تواند نظم و هماهنگی موجود در طبیعت را تبیین کند در حقیقت انکار اصل سنخیت بی‌اعتباری همه علوم را به دنبال دارد.

دشوار

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۴

زیرا اینکه چیزی خودش به خودش وجود بدهد، به معنی آن است که چیزی که نیست، باشد. و این همان اجتماع نقیضین است که محال است.

دشوار

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۵

رابطه‌ی وجودبخشی میان علت و معلول را رابطه‌ی علیت می‌گویند رابطه‌ی وجودی است که در آن یک طرف (علت) به طرف دیگر(معلول) وجود می‌دهد این رابطه با روابط دیگری که میان موجودات برقرار است تفاوت دارد رابطه علیت مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آنها دوستی برقرار می‌گردد.

دشوار

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۶

علیت رابطه‌ای وجودی است، یعنی وجود یکی ضرورتاً وابسته به وجود دیگری است؛ یعنی مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس میان آنها دوستی برقرار می‌گردد.

دشوار

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۷

تخلف ناپذیری و حتمیت در نظام هستی- نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها

دشوار

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۸

دیوید هیوم می‌گوید مثلاً بر اثر تکرار مشاهده خورشید و روشن شدن زمین، در ذهن ما چنین تداعی می‌شود که خورشید علت روشن شدن زمین است و این تداعی چیزی جز یک امر روانی ناشی از توالی پدیده‌ها نیست.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۹

از نظر هیوم، انسان از طریق حس و تجربه به توالی پدیده‌ها پی‌می‌برد و توالی پدیده‌ها، رابطه علیت را برای انسان تداعی می‌کند، اما این توالی اثبات کننده اصل علیت نیست و فقط یک امر روانی است.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۰

با قبول اصل سنخیت است که می‌توان برای نظم دقیق جهان پشتوانه عقلی قائل شد و دانشمندان با تکیه بر همین اصل، تحقیقات علمی خود را پیگیری می‌کنند.

اصل وجوب علی و معلولی بیان می‌کند که با آمدن علت، وجود معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود. پس علت به معلول خود ضرورت وجود می‌بخشد و معلول را موجود می‌کند. پس با بودن علت، بودن معلول ضروری است و سرپیچی ممکن نیست.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۱

دکارت درک اصل علیت را فطری و ذاتی می‌دانست. در حالی که فیلسوفان مسلمان آن را اصلی می‌دانستند که توسط عقل ادراک می‌شود و در تجربه مشکوک نیست.

دشوار

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۲

انسان علاوه بر این که درک می‌کند که هر حادثه علتی دارد، درک می‌کند که هر معلولی از هر علتی پدید نمی‌آید. بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود. مثلاً برای باسواد شدن باید درس خواند. (یا هر مثال درست دیگر)

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۳

بعد از درک علیت (شنیدن صدا)، برای این که علت حوادث طبیعی را بدانیم، باید از حس و تجربه خود استفاده کنیم.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۴

هر دو فیلسوف معتقدند اصل علیت با تجربه به دست نمی‌آید.

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۱۵

عقل.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۶

ابن‌سینا فیلسوفی عقل‌گرا است و فهم اصل علیت را از طریق عقل و استدلال می‌داند؛ اما توالی پدیده‌ها جز با حس و تجربه درک نمی‌شود.

ساده

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۱۷

وجودی.

دشوار

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۱۸

یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معتقدند می‌گویند هر فرآیند طبیعی هدف خاصی را تعقیب می‌کند و سر منزلی تعیین شده دارد.

یک دسته از فلاسفه که علاوه بر لوازم اصل علیت به علل معتقد نیستند، غایتمندی زنجیره حوادث را انکار می‌کنند و وجود برخی از فرآیندهای تکاملی را در جهان امری اتفاقی به حساب می‌آورند که از پیش تعیین و پیش‌بینی نشده است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۱۹

اینکه یک چیز ممکن که وجود برایش ذاتی نیست، بدون اینکه از موجود دیگری وجود بگیرد و موجود شود (خود به خود موجود شود) محال است، چون در آن صورت اجتماع نقیضین پیش می‌آید، بنابراین ترجیح بلامرّج محال است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۰

اگر جهان را تابع رابطه‌ای حتمی بدانیم، بدین معناست که اگر تمام حقیقت علت موجود شود، معلولش هم موجود می‌شود؛ اما اگر معلولی وجود نیافته باشد، پس علتش هم وجود نداشته است. بنابراین، اگر درختی می‌توانسته است موجود باشد اما موجود نشده است، پس علتش موجود نبوده است.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۲۱

تجربه‌گرایان معتقدند انسان صرفاً با مشاهده توالی پدیده‌ها اصل علیت را بنا می‌نهد. پس از نظر آن‌ها وقتی این پدیده که «هر بار ماشینم را به کارواش می‌برم، باران می‌بارد» تکرار شود، می‌توانیم بگوییم میان این دو پدیده رابطه علیت وجود دارد.

دشوار

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۲۲

این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره میکند اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۳

ابن‌سینا معتقد بود اصل علیت اصلی عقلانی است و هیوم نیز معتقد بود درک علیت از طریق تجربه ممکن نیست.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۲۴

رابطه میان علت و معلول، رابطه‌ای وجودی است؛ زیرا علت به معلول وجود می‌دهد. از سویی دیگر، در رابطه میان علت و معلول فقط معلول به علت وابسته است؛ زیرا در رابطه میان علت و معلول، علت به معلول وابسته نیست.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۵

انتظار باغبان برای رشد بذر به خاطر اعتقاد به اصل وجوب علی و معلولی و اینکه از کشت گندم برداشت گندم را انتظار داریم به خاطر اعتقاد به اصل سنخیت است.

دشوار

نهایی ۱۴۰۱

گزینه درست: null

سوال ۲۶

او معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و جزء اصول اولیه‌ای است که انسان آن را به طور فطری درک می‌کند هر انسانی با درکی از رابطه علیت متولد می‌شود و درک این رابطه نیاز به تجربه یا آموزش ندارد.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۶

گزینه درست: null

سوال ۲۷

در پرتو اصل سنخیت نظام جهان انتظام می‌یابد و در اندیشه ما به صورت دستگاهی منظم و مرتب درمی‌آید و هیچ جزیی امکان ندارد در جای جزء دیگری قرار بگیرد.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۸

در حمل هر ماهیت بر خودش (حمل اول ذاتی) رابطه وجودی برقرار است (مثلاً انسان حیوان ناطق است). اما در حمل وجود بر ماهیت رابطه وجودی نیست. بلکه آن چیز ممکن است باشد یا نباشد. پس اگر وجود و ماهیت یکی بودند تصور هر ماهیت برای موجود شدنش کافی بود. این بدین معنی است که وجود یافتن هیچ ماهیتی دیگر به دلیل نیاز نداشت زیرا تصور برای وجود داشتن کافی بود. در این صورت می توانیم بگوییم که اساساً ممکن الوجود یک عبارت بی معناست زیرا هر چیزی با تصور و بدون علت موجود خواهد بود. از آنجا که وجود مبنای مشترک موجودات است، اگر ذات موجودات همان وجود بود پس همه موجودات یکی بودند و با هم تفاوتی نداشتند.

دشوار

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۲۹

به نظر آنها اصل علیت یک قاعده عقلی است و از تجربه به دست نمی آید زیرا هر داده تجربی، خود مبتنی بر این قاعده است آنان می گویند همینکه ذهن انسان متوجه اصل امتناع اجتماع نقیضین شد، در می یابد که پدیده ها خود بخود بوجود نمی آیند. این که چیزی خودش به خودش وجود بدهد به معنای آن است که چیزی که نیست، باشد.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۳۰

طبق این نظریه (نظریه مطرح شده در فلسفه جدید غرب) که تجربه را مبنای همه شناخت های بشر می داند و جز تجربه راه دیگری را برای آگاهی از جهان نمی پذیرد، علیت رابطه ای نیست که بتوان آن را از طریق تجربه و مشاهده کشف کرد. (از نظر علامه طباطبائی) قانون علیت یک اصل تجربی نیست بلکه اصل عقلی است که به مدد علم حضوری به دست می آید و خود، ملاک درستی هر تجربه محسوب می شود.

ساده

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۳۱

این مطلب بیانگر اهمیت اصل سنخیت است و ارتباط مستقیم با اصل سنخیت دارد، به گونه ای که نفی اصل سنخیت مساوی است با نفی اصل علیت.

متوسط

تشریحی قلمچی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۳۲

الف) رابطه علیت رابطه وجودی است، یعنی یکی وجودش وابسته به وجود دیگری است.

به عنوان مثال وجود یک کتاب وابسته به علت تامه آن؛ یعنی نویسنده، ورق، چاپ و ... است.

ب) دکارت معتقد بود که اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می آید و جزء مفاهیم اولیه و بدیهی است که انسان از آن، درک فطری دارد.

متوسط

تشریحی قلمچی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۳۳

الف) معلول که در ذات خود ممکن الوجود است و فقط امکان موجود شدن را دارد، توسط علت، واجب الوجود می شود و لباس هستی می پوشد. چنین واجب الوجودی را «واجب الوجود بالغیر» گویند.

ب) ذات و ماهیت اشیاء به گونه ای نیست که حتماً باشند. میان ماهیات و وجود یک رابطه امکانی برقرار است. یعنی می توانند باشند یا نباشند و برای موجود شدن نیازمند به علت اند تا از حالت امکان خارج شوند.

ج) موجوداتی که سراسر وجودشان به غیر وابسته است و نیازمند است. این وابستگی و فقر وجودی را امکان فقری می نامند.

د) رابطه ای وجودی است که در آن یک طرف (علت) به طرف دیگر (معلول) وجود می دهد. تا علت نباشد معلول موجود نخواهد بود.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۳۴

ابن سینا همچون هیوم معتقد است که اصل علیت از طریق تجربه درک نمی شود، اما برخلاف هیوم می گوید عقل می تواند این اصل را درک کند.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۳۵

گرچه اصل سنخیت یک اصل عقلی است و برای دانستن آن باید از عقل بهره جست اما برای شناخت مصادیق سنخیت در بین پدیده ها، باید از تجربه کمک گرفت.

سوال ۳۶ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۹ دشوار

با قبول اصل علیت، یعنی این‌که هر پدیده علتی دارد، به ارتباط اجزای جهان با یکدیگر و پیوستگی‌شان پی می‌بریم.

سوال ۳۷ گزینه درست: null نهایی ۱۴۰۱ متوسط

همه‌ی فیلسوفان به جز فیلسوفان تجربه‌گرا

سوال ۳۸ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۶ دشوار

رابطه‌ی علیت چیزی جز نیازمندی معلول به علت در اصل هستی و واقعیت خود نیست. این رابطه‌ای نیست که بین معلول و علت آن، بعد از وجود دو طرف پدید آید؛ بلکه تمام هستی و واقعیت معلول با همین رابطه تحقق می‌یابد.

سوال ۳۹ گزینه درست: null نهایی ۱۴۰۰ دشوار

۱- صحیح.

۲- صحیح.

۳- صحیح.

سوال ۴۰ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۸ دشوار

دکارت که از فیلسوفان عقل‌گرا است، علیت را امری بدیهی و فطری می‌داند. از نظر وی، مفهوم علیت بدون نیاز به تجربه و ادراک حسی نزد عقل وجود دارد.

نکته: امر بدیهی، امری غیرقابل اثبات و انکار است.

سوال ۴۱ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۹ متوسط

اصل امتناع ترجیح بلامرّج، از اصل امتناع اجتماع و ارتفاع نقیضین به دست می‌آید و اصل علیت نیز از اصل امتناع ترجیح بلامرّج به دست می‌آید.

سوال ۴۲ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۸ دشوار

تنها در رابطه علیت است که وجود داد و ستد می‌شود و شکل‌گیری یک طرف رابطه در آن به کمک خود رابطه علیت صورت می‌گیرد.

سوال ۴۳ گزینه درست: null نهایی ۱۴۰۱ دشوار

الف) ۱- امکانی (ب) سنخیت علت و معلول

سوال ۴۴ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۸ دشوار

اینکه تنها از به دنبال هم آمدن یا به همراه هم آمدن پدیده‌ها به علیت پی‌نمی‌بریم نتیجه این مطلب است که از طریق حس و تجربه علیت را در نمی‌یابیم؛ بلکه اصل علیت امری عقلی است.

سوال ۴۵ گزینه درست: null نهایی ۱۴۰۰ دشوار

رابطه وجود بخشی میان علت و معلول را رابطه علیت می‌گویند. رابطه‌ای وجودی است که در آن، یک طرف، یعنی علت به طرف دیگر، یعنی معلول، وجود می‌دهد. یعنی یک طرف، وابسته به طرف دیگر است. مانند رابطه دوستی نیست که در ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود. و سپس میان آنها رابطه دوستی برقرار می‌شود.

سوال ۴۶ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۹ دشوار

فلاسفه مسلمان اصل علیت را یک اصل عقلانی می‌دانند و در عین حال معتقدند کشف علل پدیده‌ها با حس و تجربه صورت می‌گیرد.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۴۷

بنابر یکی از معانی اتفاق، هر علتی هر معلولی پدید می‌آورد. بنابراین آفتاب می‌تواند سبب تاریکی شود و طبق معنای دیگر اتفاق میان علت و معلول آن رابطه حتمیت وجود ندارد. یعنی ممکن است عوامل باریدن باران فراهم باشد ولی باران نیارد.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۴۸

دانشمندان علوم طبیعی با پذیرش اصل علیت و اصل سنخیت و اصل وجوب بخشی علت و معلول است که می‌توانند به مطالعه طبیعت بپردازند. هر کدام از این اصول نیز لوازم و نتایج خاص خود را دارند، اصل با نتیجه‌ای که از آن گرفته شده مطابقت دارد.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۴۹

از نظر هیوم، معرفت فقط از طریق حس و تجربه به دست می‌آید. ما فقط توالی دو پدیده را دیده ایم و رابطه علیت را از آن برداشت کرده‌ایم در حالی که این رابطه اصلاً قابل مشاهده نیست؛ پس برداشت ما صحیح نیست.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۵۰

در روابطی که در خود وجود دو طرف برقرار می‌شود؛ نه قبل از وجود آن دو یا بعد از آن، هستی و وجود یافتن طرف دوم رابطه (معلول) وابسته به طرف اول (علت) است؛ بنابراین تنها نقش معلول، هستی یافتن است.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۵۱

برای اینکه بدانیم هر علتی چه معلول خاصی دارد باید از تجربه کمک بگیریم و این مطلب مربوط به بحث سنخیت علت و معلول است.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۵۲

در نظر کانت، ساختار ذهن بشر به گونه‌ای است که برخی از مفاهیم، از جمله مفهوم علت و معلول، را نزد خود دارد. به عبارت دیگر از نظر او دیدن اشیاء به صورت علت و معلول امری ذهنی است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۵۳

جمله دوم و چهارم درست است. جمله اول غلط است، زیرا این قاعده از تجربه به دست نمی‌آید و هر داده تجربی خود مبتنی بر این قاعده است. جمله سوم غلط است، زیرا اینکه علیت یک قاعده فطری است، نظر فیلسوفان مسلمان نیست، بلکه نظر دکارت است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۵۴

کسی که اصل سنخیت میان علت و معلول را نپذیرد بدین معناست که تناسب میان پدیده‌ها را نپذیرفته است. چرا که بر اساس اصل سنخیت می‌توان گفت میان علت و معلول با عاملی که از آن پدید آمده است، تناسب وجود دارد.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۵۵

هیوم تنها راه شناخت واقعیات را حس و تجربه می‌دانست، اما در عین حال معتقد بود که رابطه علیت (این که علت به معلول وجود می‌بخشد) با حس قابل درک نیست، زیرا حس فقط توالی و پشت سرهم آمدن دو حادثه را درک می‌کند.

متوسط

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۵۶

فیلسوفان مسلمان و فیلسوفان اروپایی البته به جز تجربه‌گرایان، هم اصل علیت و هم اصل سنخیت را عقلی می‌دانند. بنابراین، فیلسوفان مسلمان و برخی از فیلسوفان اروپایی هم اصل علیت و هم اصل سنخیت را عقلی می‌دانند.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۶

گزینه درست: null

سوال ۵۷

باید دقت کرد که در صورت سؤال گفته شده است: «لزوماً انتظار شادابی و رشد این نهال را داریم، پس به «ضرورت علی» اشاره دارد که تخلف‌ناپذیر و حتمی است. هم‌چنین «انتظار داشتن» در صورت سؤال، بیانگر «باور ناخودآگاه ذهن انسان» نسبت به این اصل است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۵۸

اینکه درخت سیب میوه سیب بدهد و درخت مو میوه انگور بدهد، نشان از این است که هر معلولی از علت خاص خود ایجاد می‌شود که همان اصل سنخیت است.

متوسط

نهایی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۵۹

۱- اصل « وجوب بخشی علت به معلول»، جهان را تابع رابطه ای ضروری و حتمی نشان می دهد؛ به گونه ای که اگر علت با تمام حقیقت خود تحقق یافت، یقین پیدا می کنیم که تحقق معلول نیز ضروری و حتمی می شود و وجوب وجود پیدا می کند.

۲- لازمه و نتیجه این اصل نظم و قانونمندی میان پدیده هاست.

۳- باغبان بر همین اساس بذر می کارد و آن را آبیاری می کند و راننده با همین مبنا خودرویش را روشن و به جلو هدایت می کند.

متوسط

نهایی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۶۰

رابطه‌ای وجودی است، یعنی یکی وجودش وابسته به وجود دیگری است. مانند رابطه دوستی نیست که در آن ابتدا وجود دو فرد فرض می‌شود و سپس رابطه دوستی برقرار می‌گردد.

دشوار

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۶۱

آنان می‌گویند همین که ذهن انسان شکل گرفت و متوجه اصل امتناع اجتماع نقیضین شد (متوجه می‌شود که وجود یک چیز با عدم آن جمع نمی‌شود)، در می‌یابد که پدیده‌ها خود به خود به وجود نمی‌آیند؛ زیرا این که چیزی خودش به خودش وجود بدهد به معنای آن است که چیزی که نیست، قبلاً هست باشد و این همان اجتماع نقیضین است که محال بودن آن بدیهی است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۶۲

در پرتو اصل سنخیت نظام جهان انتظام می‌یابد و در اندیشه ما به صورت دستگاهی منظم و مرتب درمی‌آید و هیچ جزئی امکان ندارد در جای جزء دیگری قرار بگیرد.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۶۳

وجود معلول آنگاه ضروری می‌شود که مرجح (علت) موجود باشد بدون مرجح، معلول نه وجوب پیدا می‌کند نه وجود.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۹

گزینه درست: null

سوال ۶۴

باید دقت کرد که در صورت سؤال گفته شده است: «لزوماً انتظار شادابی و رشد این نهال را داریم، پس به «ضرورت علی» اشاره دارد که تخلف‌ناپذیر و حتمی است. همچنین «انتظار داشتن» در صورت سؤال، بیانگر «باور ناخودآگاه ذهن انسان» نسبت به این اصل است.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۶۵

طبق نظریه هیوم که تجربه را مبنای همه شناخت‌های بشر می‌داند و جز تجربه راه دیگری را برای آگاهی از جهان نمی‌پذیرد، علیت رابطه‌ای نیست که بتوان آن را از طریق تجربه و مشاهده کشف کرد. در مشاهده توالی حوادث، تعاقب دو حادثه و این که یکی از آن‌ها مقدم و دیگری مؤخر اتفاق افتد، بر تأثیر و تأثر میان آن‌ها گواهی نمی‌دهد.

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۶۶

علت و معلول.

متوسط

نهایی ۱۴۰۰

گزینه درست: null

سوال ۶۷

ناقصه، تامه.

دشوار

تشریحی ۱۳۹۸

گزینه درست: null

سوال ۶۸

اصل امتناع اجتماع و ارتفاع نقیضین ← اصل امتناع ترجیح بلامرجح ← اصل علیت (قاعده عقلی)

سوال ۶۹ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۸ ساده

بر اساس دیدگاه دکارت اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و انسان از آن درک فطری دارد.

سوال ۷۰ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۹ دشوار

با قبول اصل سنخیت می‌توان برای نظم دقیق جهان پشتوانه عقلی قائل شد. دانشمندان با تکیه بر همین اصل، تحقیقات علمی خود را پیگیری می‌کنند؛ آنان وقتی با پدیده‌ای مواجه می‌شوند و می‌خواهند علت آن را بیابند، به سراغ عواملی می‌روند که تناسب بیشتری با آن پدیده دارد و علت آن پدیده را در میان آن عوامل جست‌وجو می‌کنند تا اینکه به علت ویژه آن دست یابند.

سوال ۷۱ گزینه درست: null نهایی ۱۳۹۸ متوسط

۱- وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن) مساوی اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن الوجودند.

۲- ممکن الوجود بالذات، برای اینکه از تساوی میان وجود و عدم درآید و موجود شود، نیازمند واجب الوجود بالذات است؛ موجودی که وجود، ذاتی او باشد.

۳- پس، موجودات این جهان به واجب الوجودی بالذات وابسته اند که آنها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است.

سوال ۷۲ گزینه درست: null نهایی ۱۳۹۹ دشوار

نظم و قانونمندی معین میان دسته‌های مختلف پدیده‌ها

سوال ۷۳ گزینه درست: null نهایی ۱۴۰۱ دشوار

الف) صحیح ب) غلط

سوال ۷۴ گزینه درست: null تشریحی قلم‌چی ۱۳۹۸ متوسط

هر معلولی از هر علتی پدید نمی‌آید بلکه هر معلولی از علت خاصی صادر می‌شود و پدید می‌آید، فیلسوفان این اصل را «سنخیت میان علت و معلول» می‌نامند.

از نتایج این اصل آن است که انسان از هر چیزی انتظار آثار متناسب با خودش را دارد. به همین سبب می‌کوشد ویژگی‌های هر شیء را بشناسد و به تفاوت‌های آن با اشیاء دیگر پی ببرد تا بهتر بتواند آثار ویژه آن را شناسایی کند.

(از آثار دیگر آن است که می‌توانیم برای نظم دقیق جهان پشتوانه عقلی قائل شویم و دانشمندان با تکیه بر همین اصل، تحقیقات علمی خود را پیگیری می‌کنند.)

سوال ۷۵ گزینه درست: null تشریحی ۱۳۹۹ ساده

لازمه و نتیجه اصل علیت، ارتباط و پیوستگی موجودات جهان، اصل وجوب‌بخشی علت به معلول، تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی و اصل سنخیت میان علت و معلول، نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها است.

سوال ۷۶ گزینه درست: null نهایی ۱۴۰۱ دشوار

هیوم برخلاف تجربه‌گرایان که معتقدند درک رابطه‌ی علیت از طریق حس و تجربه ممکن است می‌گوید که رابطه‌ی ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی‌توان از طریق مشاهده‌ی حسی و تجربه بدست آورد.

سوال ۷۷ گزینه درست: null نهایی ۱۴۰۰ دشوار

الف) ۳ ب) ۱ ج) ۲ د) ۴